

การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี : กรมศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

นายพิชัย แก้วคำดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา บริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-028-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE OPERATION FOLLOWING STANDARD CRITERIA OF
INTERNAL SUPERVISION IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRACHIN BURI PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION : CASE STUDIES OF ROYAL AWARDED SCHOOLS

Mr. Phichai Kaewkhamdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-028-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี : กรณีศึกษาโรงเรียน
ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

โดย

นายพิชัย แก้วคำดี

ภาควิชา

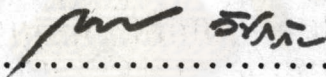
บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

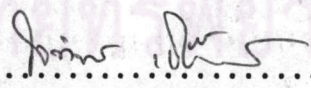
รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

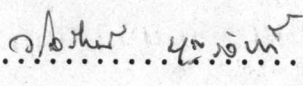

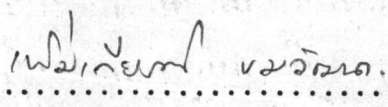
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็้อรัตน์พงษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

พิชัย แก้วคำดี : การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัล
พระราชทาน (THE OPERATION FOLLOWING STANDARD CRITERIA OF
INTERNAL SUPERVISION IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF PRACHIN BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : CASE
STUDIES OF ROYAL AWARDED SCHOOLS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์,
161 หน้า. ISBN 974-584-028-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐาน
การนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดปราจีนบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและคณะ
ครูทุกคน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในลักษณะของการบรรยายตามขอบเขตของการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ
และภารกิจงานนิเทศ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในเป็นผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย
ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสายชั้น และให้คณะครูทุกคนมีส่วนร่วม มีการจัด
ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนนิเทศ ข้อมูลครอบคลุมการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง
6 งาน มีการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนนิเทศ การดำเนินการนิเทศมีการปฏิบัติงานตามโครงการ
และขั้นตอนที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบตั้งแต่ก่อนปฏิบัติงานจนถึงสิ้นสุดโครงการ
มีการรายงานผลโดยพิจารณาจากคุณภาพและปริมาณงานที่ปรากฏให้หน่วยงานในสังกัดทราบ

ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน ขาดทักษะและเทคนิคการประเมินผล และขาดความร่วมมือจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริหารการศึกษา

ภาควิชา .....

สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร .....

ปีการศึกษา ..... 2536 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C542024 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: OPERATION / STANDARD / INTERNAL SUPERVISION / ELEMENTARY SCHOOLS
PHICHAI KAEWKHAMDEE : THE OPERATION FOLLOWING STANDARD CRITERIA
OF INTERNAL SUPERVISION IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRACHIN BURI PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION : CASE STUDIES OF ROYAL AWARDED SCHOOL. THESIS SDVISOR :
ASSO. PROF. VALAIRAT BOONSWASDI, 161 pp. ISBN 974-584-028-9

The purpose of this study is to study the operation and its problems according to the standard criteria of the internal supervision of Royal Awarded Elementary Schools under the Jurisdiction of the Primary Education Office of Prachin Buri Province. The subjects include school administrators, deputy administrators and teachers. The data has been collected through interviews, documentation and observations. Content analysis is used in this study and it is presented in a descriptive form.

It had been found out that the schools have followed those criteria by appointing an internal supervision committee to be in charge of the supervision. The committee includes administrators, deputy administrators, heads of class levels and all the teachers in schools. An information system and references have been compiled for supervision planning. The data covers the six tasks of school administration. The data was used in planning the supervision. The evaluation is carried out before the actual supervision takes place until the final step of the plan. The evaluation is systematic reported on the basis of quality and the existing amount of work. The arising problems are that the school staff lack understanding in planning, skills and techniques in evaluation. Moreover, they do not receive co-operation from agencies concerned.

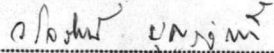
ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีโดยตลอด ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ของภาควิชาบริหารการศึกษา ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำในการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดเวลาของการเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็มรัตนพงษ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา และ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ที่ท่านได้กรุณาสอบถาม ความก้าวหน้าของงานวิจัยด้วยความเอาใจใส่โดยตลอด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประกอบ แก้วทอง อาจารย์ศุภลักษณ์ เกตุคุ้ม อาจารย์ธีระวัฒน์ อัศตโยธิน อาจารย์อภิสิทธิ์ สิงห์สุข อาจารย์บุญเลิศ เลิศวิทยานุกิจภู อาจารย์บุญเรียม วรรณวงศ์สอน ศึกษานิเทศก์อำเภอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอประจันตคามทุกคน ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ และขอขอบคุณอาจารย์นิพนธ์ และอาจารย์รุจิมา ประชญาภักดิ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ในการจัดพิมพ์และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้ภรรยาและบุตร ที่เป็นทั้งชีวิตและให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา

มิชัย แก้วคำดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
การนำเสนอผลการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	10
ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	11
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	14
ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	16
งานนิเทศภายในโรงเรียน.....	18
โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน.....	24
การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียน.....	29
การกำหนดผู้รับผิดชอบและภารกิจงานนิเทศ.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนนิเทศ.....	33
การวางแผนการนิเทศ.....	40
การดำเนินการนิเทศ.....	43
การประเมินผลการนิเทศและการรายงานผล.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
การเลือกกรณีศึกษา.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของโรงเรียนและประชากรผู้ให้ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 2 การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศ ภายในโรงเรียนบ้านคลองตักกอบและโรงเรียนบ้านกลางทุ่ง...	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก	
ก. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและการสังเกต.....	102
ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย